

MINISTARSTVO RADA
I MIROVINSKOGA SUSTAVA

Izmjene Zakona o mirovinskom osiguranju

Zagreb, 6. prosinca 2019.

Zašto smo krenuli u cjelovitu mirovinsku reformu?

Nužnost promjene – prilagođavanje dinamici promjena na tržištu rada, gospodarskim prilikama i demografskim izazovima.

Prema izvješćima Europske komisije o starenju i primjerenoći mirovina za 2018. godinu, problem starenja stanovništva i nepovoljnih demografskih trendova prisutni su u svim državama Europske unije te nepovoljno utječu na javne financije i socijalne sustave, osobito na mirovinski sustav.

Cjelovito je unaprjeđen mirovinski sustav

- glavni ciljevi: dugoročna održivost mirovinskog sustava i primjerenošć mirovina
- otklonjeni uočeni nedostaci u mirovinskom sustavu

Sadašnjim
umirovljenicima
**povećavaju se
mirovine i
omogućuje rad uz
korištenje mirovine.**

Ispravlja se nepravda
prema generacijama
**rođenim 1962.
godine i mlađima
kako ne bi imali
manju mirovinu.**

Jača se **II. stup za
mlađe generacije.**

III. stup s dvije vrste
poticaja najbolji je
oblik štednje.

MINISTARSTVO RADA
I MIROVINSKOGA SUSTAVA

I. STUP

sustav
generacijske
solidarnosti

II. STUP

III. STUP

Unaprjeđenje sustava generacijske solidarnosti - I. stup

- stimuliranje kasnijeg odlaska u starosnu mirovinu
- proširenje kruga umirovljenika koji mogu raditi i primati mirovinu
- rješavanje pitanja nižih mirovina iz oba mirovinska stupa i dodatka na mirovinu
- povećanje najniže mirovine
- unaprjeđenje instituta profesionalne rehabilitacije
- redefiniranje sustava staža osiguranja s povećanim trajanjem

Starosna mirovina

- MUŠKARCI: 65 godina života + 15 godina mirovinskog staža
- ŽENE: u prijelaznom razdoblju do 2030. ostvaruju mirovinu po blažim uvjetima u odnosu na muškarce - od 1.1.2020. starosna granica se podiže za 3 mjeseca godišnje

Prijelazno razdoblje za žene		
u godini	godine i mjeseci života	
2019.	62	4
2020.	62	6
2021.	62	9
2022.	63	0
2023.	63	3
2024.	63	6
2025.	63	9
2026.	64	0
2027.	64	3
2028.	64	6
2029.	64	9

Starosna mirovina – veća bonifikacija

Potiče se duži ostanak u svijetu rada kako bi mirovine bile veće.

- povećanje bonifikacije - za kasnije umirovljenje dvostruko povećanje mirovine → za svaki mjesec po 0,34% (prije 0,15% po mjesecu)
→ maksimalno 20,4% za 5 godina (prije maksimalno 9%)
- **uvjet: stjecanje mirovine po prvi put + 35 godina mirovinskog staža**

Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika

60 godina života + 41 godina staža osiguranja u efektivnom trajanju (bez tzv. beneficiranog staža)

- Bez tzv. penalizacije i bonifikacije

Prijevremena starosna mirovina

- MUŠKARCI: 60 godina života + 35 godina mirovinskog staža
- ŽENE: u prijelaznom razdoblju do 2030. ostvaruju mirovinu po blažim uvjetima u odnosu na muškarce - od 1. 1. 2020. starosna granica se podiže za **3** mjeseca godišnje

Prijelazno razdoblje za žene				
u godini	godine i mjeseci života		godine i mjeseci staža	
2019.	57	4	32	4
2020.	57	6	32	6
2021.	57	9	32	9
2022.	58	0	33	0
2023.	58	3	33	3
2024.	58	6	33	6
2025.	58	9	33	9
2026.	59	0	34	0
2027.	59	3	34	3
2028.	59	6	34	6
2029.	59	9	34	9

Prijevremena starosna mirovina

- **Linearno umanjenje** (tzv. penalizacija) kod ranijeg odlaska u mirovinu:
 - 0,2% po mjesecu (*0,3% do 31. 12. 2019.)
 - 2,4% po godini
 - maksimalno 12% za najviše 5 godina
- Korisnicima prijevremene starosne mirovine ostvarene u razdoblju od 1. 1. 2019. do 31. 12. 2019. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje će po službenoj dužnosti od 1. siječnja 2020. ponovno odrediti prijevremenu starosnu mirovinu s umanjenjem od 0,2% po mjesecu, bez donošenja rješenja.

Dodani staž

Svakoj majci ili posvojiteljici koja ostvaruje pravo na mirovinu dodaje se 6 mjeseci za svako rođeno ili posvojeno dijete (iznimno: roditelj otac ili posvojitelj djeteta (ako je koristio pretežni dio dodatnog rodiljnog dopusta).

- Ne za uvjet za stjecanje prava nego za određivanje visine mirovine
→ povećanje mirovine za oko 2%.
- Na taj način ublažene razlike u visini mirovine između žena i muškaraca.
- Ako se korisnica mirovine zaposli i ostvari minimalno 1 godinu staža osiguranja, kod ostvarivanja prava na novu vrstu mirovine, uračunava se dodani staž za izračun visine mirovine.

Do sada u 2019. pravo na dodani staž je ostvarilo više od 6840 žena.

Najniža mirovina

Od 1.7.2019. povećana za 3,13%

- Umirovljenici s najnižom mirovinom ne primaju mirovinu prema navršenom stažu i plaći ostvarenoj tijekom radnog vijeka, nego ostvaruju povoljniju mirovinu – najnižu mirovinu.
- Oko 255.766 korisnika s prosječnim iznosom od 1.821,18 kn.
- Uz redovno usklađivanje mirovina, najniža mirovina je u mandatu Vlade ukupno je porasla za oko **15%**.

Rad uz mirovinu

Proširen krug korisnika koji mogu raditi do polovice punog radnog vremena uz isplatu mirovine u punom iznosu i na korisnike:

- starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika – moguć nastavak rada uz izmijenjen ugovor o radu, ne mora doći do prestanka osiguranja
- prijevremene starosne mirovine – mora doći do prestanka osiguranja

Uvedena mogućnosti rada do 4h uz isplatu mirovine u punom iznosu ili do 8h uz isplatu mirovine umanjene za 50% za korisnike:

- starosne mirovine ostvarene ili određene prema posebnim propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba / zaposlenika na poslovima razminiranja

Rad uz mirovinu

- Ako je korisnik po osnovi ponovnog zaposlenja ostvario najmanje 1 godinu staža osiguranja ima pravo na ponovno određivanje visine mirovine (osim korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti) ili ostvarivanje nove vrste mirovine (npr. korisnik invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti može ostvariti pravo na starosnu mirovinu).

Do sada veliki interes umirovljenika – više od 13.600 radi uz mirovinu.

Usklađivanje mirovina

Od 1. srpnja 2019. uveden povoljniji model usklađivanja mirovina.

- 1. siječnja i 1. srpnja svake kalendarske godine → stopa usklađivanja aktualne vrijednosti mirovine = zbroj stope promjene indeksa potrošačkih cijena i indeksa rasta plaća u prethodnom polugodištu u odnosu na polugodište koje mu prethodi u omjeru **70:30 ili 30:70**, ovisno o tome što je povoljnije (prije u omjeru 50:50).
- Primjerena usklađenost visine mirovina u odnosu na porast plaća, odnosno rast potrošačkih cijena.
- **usklađivanje od 1. srpnja 2,44%** (i od 1. siječnja 1,15%) - **osigurano 842 mil. kn u ovoj godini.**

Promjene u cilju poboljšanja položaja osoba s invaliditetom

Unaprijeđen
institut
profesionalne
rehabilitacije

Povećana osnovica
za novčanu
naknadu zbog
tjelesnog oštećenja
za 15%

Proširen krug
osiguranika kojima
se staž osiguranja
računa s
povećanim
trajanjem

Profesionalna rehabilitacija

- nova definicija:

Skup mjera i aktivnosti prema propisima o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom koje se provode radi osposobljavanja invalida rada za rad uz očuvanje njegove preostale radne sposobnosti.

- unaprijeđen i moderniziran institut
- predviđen širi krug mjera i aktivnosti
- brži i jednostavniji način provođenja mjera i programa
- veća suradnja dionika uključenih u provedbu (HZMO, ZOSI, centri za profesionalnu rehabilitaciju, rehabilitanti i poslodavci)
- očekuje se veći broj korisnika

Profesionalna rehabilitacija

do 2019.:
mogućnost
provodenja prof. reh.

od 2019.:
obveza
provodenja prof. reh.

53
godine
života

55
godina
života

Profesionalna rehabilitacija

- niske naknade jedan od glavnih razloga zbog kojeg institut profesionalne rehabilitacije nije zaživio
- neovisno o uzroku smanjenja radne sposobnosti **za vrijeme profesionalne rehabilitacije** naknada plaće ne može biti manja od minimalne bruto plaće
→ u 2019. godini iznosi **3.750,00 kn**, a u 2020. će iznositi **4.062,51 kn**
- potiče se osposobljavanje osoba s invaliditetom na rad što će se pozitivno odraziti i na smanjenje broja korisnika invalidske mirovine

Naknada zbog tjelesnog oštećenja

Mirovinskom reformom utvrđeno povećanje osnovice za 15%.

- osnovica za novčanu naknadu zbog tjelesnog oštećenja utvrđuje se općim aktom HZMO-a
- prva osnovica od 1.1.1999. iznosila 700,00 kn mjesечно te se dalje usklađivala kao i mirovine
- 1.7.2018. osnovica iznosila 1.306,64 kn mjesечно, a povećana za 15% od 1. 1. 2019. 1.502,63 kn
- od 1.7.2019. osnovica iznosi 1.557,00 kn te se usklađuje kao i mirovine

Staž osiguranja s povećanim trajanjem

Zakonom o stažu osiguranja s povećanim trajanjem proširen krug osiguranika
– osoba s invaliditetom:

- slijepi osobe, gluhe osobe, **gluhoslijepi osobe**
- oboljeli od distrofije i srodnih mišićnih i neuromišićnih bolesti
- oboljeli od paraplegije, cerebralne i dječje paralize, multiple skleroze i **srodnih bolesti**
- oboljeli od reumatoidnog artritisa i **drugih sustavnih upalnih bolesti zglobova i vezivnog tkiva (ankilozantni spondilitis, psorijatični artritis, seronegativni artritis, sistemski eritemski lupus, sklerodermija i polimiozitis/dermatomiozitis)**
- osobe kod kojih postoje funkcionalni poremećaji zbog kojih se ne mogu samostalno kretati bez uporabe invalidskih kolica
- **osobe s Downovim sindromom**

Staž osiguranja s povećanim trajanjem

- status osiguranika – osobe s invaliditetom utvrđuje se na zahtjev osiguranika u upravnom postupku rješenjem koje donosi HZMO na temelju nalaza i mišljenja koje donosi ZOSI
- svakih 12 mjeseci staža osiguranja računa se kao 15 mjeseci
- pravo na snižavanje dobne granice za starosnu mirovinu za 1 godinu za svakih 5 godina provedenih u osiguranju (npr. 25 godina rada = 5 godina ranije ostvarivanje uvjeta za starosnu mirovinu)
- računa se i po osnovi zaposlenja s nepunim radnim vremenom

Osiguranici I. i II. stupa - Izbor mirovine

Izbor mirovine = ispravljanje nepravde prema generacijama rođenim 1962. godine i mlađima

- Izmjene: ZOMO, Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema ZOMO i Zakon o obveznim mirovinskim fondovima.
- Do konca 2018.g. mirovine ostvarene iz oba obvezna mirovinska stupa u prosjeku su bile niže od mirovina samo iz I. stupa s dodatkom na mirovinu od 27%.
- U fazi akumulacije II. stup polučio je dobre rezultate (98 mlrd. kn), ali na razini pojedinca mirovina je još uvijek bila manja nego samo iz I. stupa.
- Razlozi: kratko razdoblje ulaganja (od 2002.), gospodarska kriza, stopa doprinosa od samo 5% koja nije rasla sukladno projekcijama u trenutku uvođenja II. stupa.

Izbor mirovine

- Svakome mirovina koja je za njega povoljnija

ISTUP

iz II. stupa

mirovina iz I. stupa
s dodatkom od 27% ili najniža
mirovina

OSTANAK

u II. stupu

razmjerni dodatak na
mirovini iz I. stupa (27% i
20,25%)

*do sada izabralo 54% osiguranika

*do sada izabralo 46% osiguranika

Koraci do mirovine za osiguranike I. i II. stupa od 1. 1. 2019.

- Zahtjev za mirovinu podnosi se u HZMO**
- REGOS dostavlja na kućnu adresu informativni izračun mirovine iz oba stupa**

Informativni izračun sadržava:

mirovina samo iz I.
stupa
s dodatkom od 27%

osnovna mirovina
(mirovina iz I. stupa
s razmjernim
dodatkom od 27%,
odnosno 20,25%)
+
mirovina iz II. stupa

Svi iznosi iskazuju se u bruto iznosima i oporezuju se u skladu s poreznim propisima.

- U REGOS-u (i Fini) se potpisuje Izjava o izboru mirovine**

4. REGOS šalje informacije o izboru u HZMO

Istup iz II. stupa

- izlazak iz II. stupa + prijenos sredstava u državni proračun
- određuje se mirovina kao da ste bili osigurani isključivo u I. stupu (s dodatkom 27%)
- ako mirovina iznosi manje od svote najniže mirovine – određuje se najniža mirovina samo iz I. stupa

Ostanak u II. stupu

- HZMO određuje osnovnu mirovinu (s dodacima 27% i 20,25%) i dostavlja REGOS-u podatke
- REGOS dva primjerka Obrasca R-POD (Prijava o izboru osiguravajućeg društva) dostavlja osiguraniku na potpis
- osiguranik vraća obrasce u REGOS
- protekom roka od 15 dana od zaprimanja obrazaca, ako osiguranik nije promijenio svoju odluku o izboru mirovinskog osiguravajućeg društva (MOD), REGOS izdaje nalog obveznom mirovinskom društvu za zatvaranje osobnog računa i ukupna kapitalizirana sredstva s osobnog računa člana fonda prenose se u MOD
- sklapanje ugovora o mirovini s odabranim MOD-om i isplata mirovine

Cjelovito je unaprjeđen mirovinski sustav

Omogućavanjem vraćanja na tržište rada, podizanjem naknade za tjelesno oštećenje i stažem osiguranja s povećanim trajanjem, otvorili smo perspektivu za daljnje unaprjeđenje položaja osoba s invaliditetom.

Ovom reformom osigurali smo dugoročnu održivost mirovinskog sustava i adekvatnost mirovina, čemu u prilog idu pozitivni gospodarski trendovi i povećanje zaposlenosti.

MINISTARSTVO RADA
I MIROVINSKOGA SUSTAVA

Hvala na pozornosti!